

1. číslo – 2011

zpravodaj

Časopis pro obyvatele regionu Jaderné elektrárny Dukovany

- 4. blok elektrárny má výkon 500 MW
- Ženy na jaderném reaktoru
- Rozhovor s Václavem Hudečkem

OBSAH:

Titulní strana: Práce na odstávce 4. bloku
- fotografie Jan Sucharda

str. 2 ■ **Martin Roman se setkal s „vodníky“ a Dukovanskými**

str. 3 ■ **Elektrárna zvýšila výkon na 1910 MW**

str. 4 ■ **Ohlednutí za rokem 2010**

str. 5 ■ **Běhařovice – aneb z kuchyně paní starostky**

str. 6 ■ **Mladé ženy na reaktoru v Dukovanech**

str. 7 ■ **Občanská informační komise v Jaslovských Bohunicích**

str. 8-9 ■ **Pořád být oběma nohama na zemi... rozhovor Aleny Hostašové s Václavem Hudečkem**

str. 10 ■ **Workshop WANO v Hrotovicích**
■ **Veřejnost rozhodla, kdo získá 3,5 milionu korun**

str. 11 ■ **Mikroregion Náměštsko**

str. 12 ■ **Z automechanika kuchařem**
■ **Zahraniční zajímavosti**

str. 13 ■ **Domov bez zámku - známé zařízení s neznámým názvem**

str. 14 ■ **Jinošovské studánky**
■ **Pro volnou chvíli**
Tradiční soutěž pro čtenáře od 17 let

str. 15 ■ **Nabídka výrobků a služeb podnikatelů v okolí Jaderné elektrárny Dukovany**

str. 16 ■ **Soutěžení pro školáky z dílny brněnského vydavatelství KIRA**

ZPRAVODAJ EDU

Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany.
Registrační číslo: MK ČR E 11631.

Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje
PhDr. Jan Sucharda - JAS, Sokolská 368,
675 55 Hrotovice, telefon/fax: 568 860 168
E-mail: jas@jas-hrotovice.com.

Elektronická podoba Zpravodaje EDU
je na adrese: www.cez.cz/cs/energie-a-zivotni-prostredi/jaderna-energetika/jaderna-elektrarna-cez/edu/informacni-centrum.html#zpravodaj
Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA.

MARTIN ROMAN SE POTKAL S »VODNÍKY« A DUKOVANSKÝMI

Předseda představenstva a generální ředitel ČEZ, a. s., Martin Roman spolu s personální ředitelkou Hanou Krbcovou navštívil v lednu Přečerpávací vodní elektrárnu Dalešice a Jadernou elektrárnu Dukovany. Cílem setkání se zaměstnanci bylo získat názory a podněty k různým oblastem a procesům ve Skupině ČEZ a zároveň je informovat o vývoji Nové vize Skupiny ČEZ, což je nově formulovaná strategie společnosti, která reaguje na současnou situaci v ekonomice a energetice.

Do PVE Dalešice přijela na setkání čtyřicítka „vodníků“, totiž pracovníků deseti vodních elektráren z celé republiky. Druhé zastavení na cestě Martina Romana bylo na jaderné elektrárně.

Na prvním setkání s patnáctkou zaměstnanců EDU, která reprezentovala různé útvary elektrárny, mimo jiné padla otázka

případného rozšíření Dukovan. „Prioritou ČEZ je Temelín a 5. blok EDU může přijít na řadu až podstatně později. V Dukovanech je prioritou provozování stávající elektrárny do roku 2035 a nejlépe do roku 2045,“ řekl Martin Roman.

V další části svého pobytu v EDU se generální ředitel setkal s vedením elektrárny. Kromě výhradně odborných témat, týkajících se chodu elektrárny, personálu apod. se zde hovořilo o podpoře obcí v zóně havarijního plánování. Odpoledne patřilo setkání Martina Romana se 150 zaměstnanci elektrárny v kinosále třebíčského kongresového centra. Ve vzájemné diskusi se probírala řada témat - budoucnost jádra jako energetického zdroje, možnost vést teplo z Dukovan do Brna, zvyšování efektivity všech činností apod.

HANA SALAJKOVÁ

Setkání s pracovníky vodních elektráren

Foto Jan Sucharda

Setkání v třebíčském kongresovém centru

Foto Hana Salajková

DALŠÍ BLOK ELEKTRÁRNY MÁ VÝKON 500 MW

Od října loňského roku probíhala odstávka 4. bloku, která koncem prosince vstoupila do závěrečné etapy. V jejím průběhu bylo zrealizováno několik velkých projektů, které umožnily zvýšit původní výkon reaktoru a dosáhnout výstupního výkonu 500 MWe. Výkon celé elektrárny se tak zvýšil téměř na 1910 MWe.

Aby se toto podařilo, bylo nutno zaměnit vysokotlaké díly turbín, generátory, vývodové transformátory a další komponenty. V rámci odstávky byly také provedeny zásadní úpravy na velínu 4. bloku, byl zprovozněn nový řídicí systém bloku elektro. Paralelně s odstávkou probíhala po určitou dobu i odstávka 3. bloku a byly provedeny práce na společném zařízení dvojbloku.

Ještě před Vánocemi byly úspěšně provedeny všechny blokové zkoušky, které ověřily správně nastavené vazby nových a původních zařízení. S dobrým výsledkem proběhly i tlakové zkoušky primárního a sekundárního okruhu, které jsou vždy alfou a omegou každé odstávky. Ve dnech 25. a 26. prosince se poprvé roztočily turbíny s novými vysokotlakými rotory. Odstávku bloku se podařilo ukončit 28. 12. 2010 v 0.50 hod. s výsledkem 79,4 dne z plánovaných 80 dní.

S ohledem na zrealizované modifikace byla v průběhu dalšího náběhu bloku zařazena řada zkoušek a testů. Cílem bylo ověřit vzájemné vazby jednotlivých systémů za provozu bloku, ale také chování bloku jako celku v přechodových stavech a při simulaci vybraných poruch. Zkoušky byly ukončeny koncem druhé lednové dekády.

ING. DOLEŽAL RUDOLF
– vedoucí odstávky 4. bloku
ING. PETR SPILKA – mluvčí EDU

Práce na strojně při odstávce 4. bloku

Foto Jan Sucharda

V letošním roce dojde k obdobné modernizaci na 1. výrobním bloku.

Na konci srpna bude 1. blok odstaven pro výměnu paliva, kontrolu tlakové nádoby reaktoru a provedení modernizace. Bude odstaven na téměř 3 měsíce. Přes tuto dlouhou odstávku ale Dukovany plánují v roce 2011 druhou největší výrobu v historii, a to 14 miliard a 322 milionů kilowatthodin elektřiny.

HODNOCENÍ VÝROBNÍCH UKAZATELŮ EDU ROKU 2010

Provoz JE Dukovany v roce 2010 lze hodnotit velmi úspěšně. Všechny hlavní výrobní ukazatele byly splněny. I přes probíhající významné investiční akce Využití projektových rezerv bloků a Obnovy systémů kontroly a řízení, znamenající prodlužování odstávek oproti standardu, bylo v roce 2010 dosaženo druhého nejlepšího výsledku výroby elektrické energie.

Rok 2010 byl ale také rokem některých významných historických výrobních rekordů:

- vůbec nejkratší realizovaná plánovaná odstávka, a to na RB1 v délce **20,9 dne** a tím vůbec nejvyšší výroba elektrické energie bloku **3 814 450 MWh**,
- nejkratší realizovaná plánovaná odstávka na RB2 v délce **21,2 dne** a tím nejvyšší výroba elektrické energie bloku **3 775 182 MWh** a nejvyšší pracovní disponibilita bloku **93,87 %**,
- **žádná** poruchovost na RB2,
- nejdelší realizovaná plánovaná odstávka RB4 v délce **79,4 dne** z důvodu realizace výše uvedených investičních akcí.

Čtyři bloky o celkovém ročním průměrném dosažitelném výkonu 1866 MW vyrobily **14 175 557 MWh** elektrické energie, což je nejvíce ze všech zdrojů ČEZ s podílem 22,6% na celkové výrobě ČEZu. Nejvýznamnějším faktorem v dosažení tohoto výsledku byl velmi spolehlivý, bezpečný provoz elektrárny a postupná realizace investičních akcí, zahrnutých v klíčovém projektu Bezpečně 16 TERA, hlavně Využití projektových rezerv bloků a Zkracování odstávek. Po rozšíření plánovaných odstávek dochází postupně ke zvyšování elektrického výkonu jednotlivých bloků z původních 440 MW na 500 MW. Očekávané hodnoty **2 000 MW** dosáhne elektrárna v polovině roku 2012.

Plán výroby elektrické energie byl splněn na 100,03 %.

Ke splnění plánu došlo 31. 12. v 21.23 hod.

Plnění plánu bylo pozitivně ovlivněno zkrácením plánovaných odstávek. Naopak negativně bylo ovlivněno prodloužením náběhu z plánovaných odstávek RB2 a RB3 a nižším elektrickým výko-

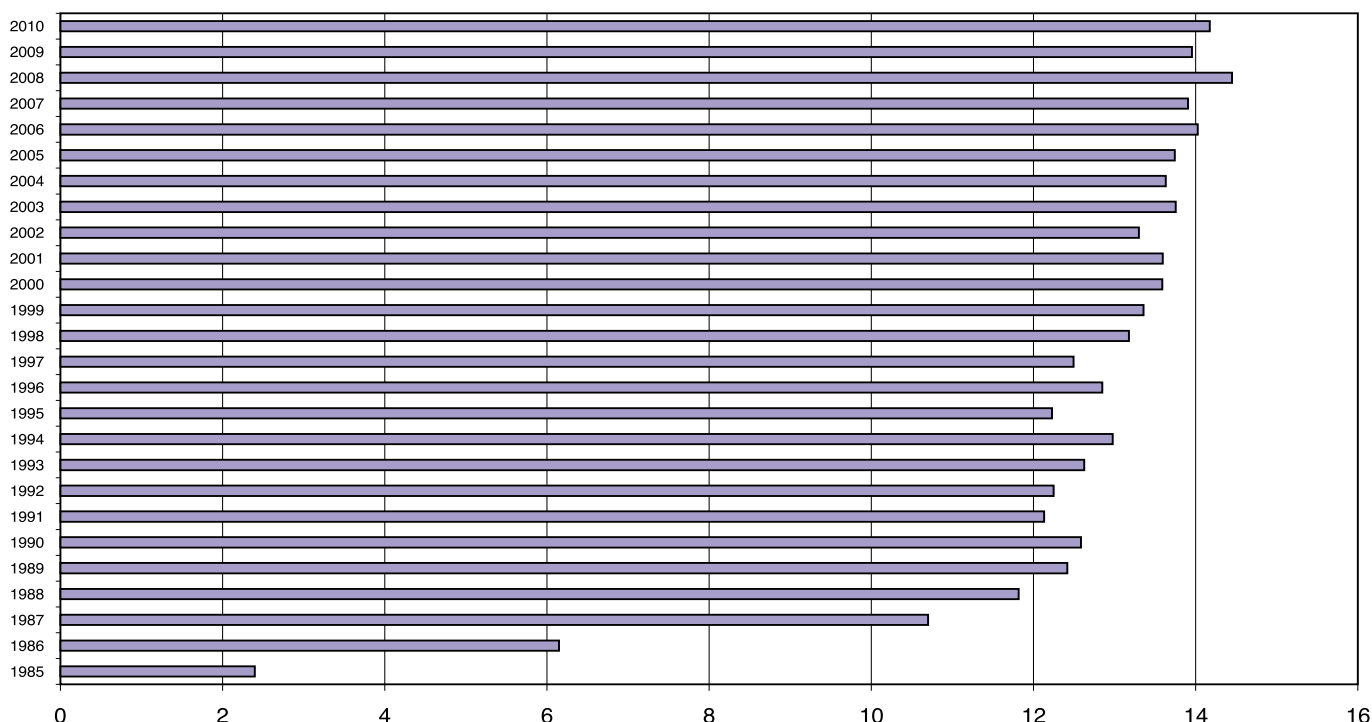

K náročným úkolům roku 2010 patřila odstávka 4. bloku, na jejímž konci dosáhl blok výkonu 500 MW. Na snímku práce na rekonstrukci blokové dozorny.

nem jednotlivých bloků v důsledku počasí. Bezpečný a spolehlivý provoz EDU je za roky provozování považován za standard. Zásahu na tom má špičkový a neustále se zlepšující personál ČEZ i dodavatelů, který se stará o všechny oblasti přispívající do celkové mozaiky bezpečného, spolehlivého a ekonomického provozu. Vyzdvihnout lze velmi profesionální práci při realizování všech činností v podzimních odstávkách 2010.

JIŘÍ SMÍŠEK, ekonomie provozu EDU
Fotografie Jan Sucharda

Vývoj výroby elektrické energie EDU od začátku provozu v TWh

BĚHAŘOVICE

aneb z kuchyně paní starostky

Městys Běhařovice s 389 obyvateli se nachází 18 km severně od Znojma. V říjnu loňského roku do křesla starostky usedla Bc. Iveta Moudrá. Dříve, než se dostaneme k současné podobě dnešních Běhařovic, něco málo z historie. Název obce odvozuji místopisci od osobního jména „Běhař“. Obec byla osídlena už od pravěku. Při stavbě silnice z Běhařovic do Křepic byl objeven hrob s nádobou se spálenými kostmi a zlomek bronzového kroužku. Nalezená kamenná destička, v rohu provrtaná, sloužila údajně jako ochrana ruky střelce před zásahem tětivy. V roce 1596 dal postavit majitel Tavikovic Jiří Kryštof Teuffel, sv. pán z Gundersdorfu kostel pro evangelíky, zasvěcen byl Nejsvětější Trojici. V roce 1884 prošel důkladnou rekonstrukcí, při níž byla snížena věž, která měla původně tři zvony. Největší, 20 centů těžký, je z roku 1596. Druhý, 12 centů těžký, nechal odlít Ondřej z Ostašova. Třetí, nejmenší, pocházel z dílny Ignatze Beka ze Znojma. Nástěnné malby od Winterhaltera byly v roce 1913 malířem Josefem Linhartem v celé kráse obnoveny a doplněny historickými obrazy.

Druhou nejstarší stavbou je fara, pravděpodobně z období vzniku Olbramkostelského probošství, která ale zanikla kolem roku 1616. Obnovena byla až v roce 1673 po rekatolizaci. O další historickou stavbu – katolický kostel – přišla obec v roce 1802, kdy byl tento kostelík stržen a materiál upotřeben na stavbu školy. Běhařovice byly povýšeny na městečko v letech 1528 až 1548. Na staré pečeti drželo městečko znak „Trojčáří“ rodu pánů z Kunštátu. Motiv

z erbu této vrchnosti se objevil i ve znaku městečka – štítek s břevny položenými na horní polovině štítu. Původ zbývající části znaku, srpek měsíce s dvojicí šesticípých hvězd, není zcela jasný.

V roce 2003 byl udělen obci předsedou Poslanecké sněmovny ČR znak a prapor a od roku 2009 jsou Běhařovice opět městysem a součástí jsou i dvě místní části – Stupešice a Ratišovice. Ve všech třech obcích se dodržují pravidelně různé tradice. Patří mezi ně masopust, dětský maškarní ples, smrtka, velikonoční pomlázka s hrkáním, pálení čarodějnic, poutě a posvícení. Novou tradici, která vznikla v srpnu 2009 - Den městyse, by si chtěli Běhařovičtí udržet i do budoucna a rozšířit ji o další atrakce. V tento den místní římskokatolická farnost umožňuje vstup na kostelní věž, odkud je nádherná vyhlídka po okolí. Další společnou akcí městyse a okolních obcí Křepice, Újezd a Slatina je každoročně beseda s důchodci, která se koná v místním kulturním domě. V městyse ordinuje 1x týdně praktický lékař pro dospělé, je zde také pobočka České pošty, prodejna smíšeného zboží a drobní podnikatelé, kteří zabezpečují službu pohostinství, kadeřnictví, výrobu cukroví, autodopravu a zemědělskou výrobu. Sám městys v rámci služeb občanům provozuje autodopravu a zemní práce. V místních částech zabezpečuje prodej základních potravin soukromý prodejce a ve Stupešicích ještě přibyl prodejce drogerie a domácích potřeb. Do školky a školy děti dojíždějí do neďalekých Mikulovic. Milovníci knih pak mohou využívat služeb dvou místních knihov-

ven s připojením na internet. Ve všech třech obcích jsou vybudována dětská hřiště, ve Stupešicích víceúčelové hřiště a v Ratišovicích petanquové hřiště. Vedení městyse pak pro letošní rok připravuje kromě běžných oprav také větší investiční akce, které jsou závislé na dotacích z různých programů kraje, ministerstev nebo fondů. Předpokládá se pokračování v rekonstrukci kulturního domu v Běhařovicích a také dovybavení místních hasičů výstrojí a výzbrojí. V plánu je také vybudování přístupové cesty, schodiště a urnového háje na hřbitově. Městys bude také žádat o dotaci na výstavbu víceúčelového hřiště, které by mělo sloužit široké veřejnosti. Připravuje se také výstavba komunitní kompostárny, na kterou by se odvážel odpad typu – kletí, štěpky, posečená tráva, a to jak obecní, tak i od občanů. Konečným produktem by poté byl kompost pro potřebu obce i občanů. V závěru jsem položila paní starostce otázku: **Jaké máte koníčky a prozradíte nám váš oblíbený recept?**

„Času na mé koníčky a záliby mi dnes moc nezbyvá, ale pokud ano, tak se věnuji především rodině, relaxuji na zahrádce a v přírodě, ráda čtu. Nemám vyhraněný recept, co nejraději uvařit anebo upéct. Pokud je ale čas - vařím vše a ráda, ale v poslední době nejraději vše, co moc dlouho netrvá. Můj oblíbený recept jsou rychlé nekynuté koláče nebo šátečky či buchtičky, záleží, co si kdo vybere.

Rychlé nekynuté koláče, šátečky, či buchtičky

Pro přípravu potřebujeme 0,5 kg hladké mouky, 4 žloutky, 1,5 deci oleje, špetku soli, můžeme nastrohat i citronovou kůru. Kvásek si připravíme ze ¼ litru mléka, přidáme kostku kvasnic, 1 lžici cukru krystalu. Vše smícháme s hotovým kváskem a hned děláme koláče. Kdyby bylo těsto moc husté, přidáme ještě trochu mléka. Náplň: tvaroh s rozinkami, povidla, mák, ovoce a drobenka. Výborný je velký koláč s více druhy náplní na plech.“

ALENA HOSTAŠOVÁ
Fotografie archiv OÚ

Kostel Nejsvětější Trojice v Běhařovicích

Budova na sportovišti petanque v Ratišovicích

Zrekonstruovaná budova bývalé školy ve Stupešicích

MLADÉ ŽENY NA JADERNÉM REAKTORU V DUKOVANECH

V jaderných elektrárnách zemí středoevropského prostoru pracují na nejprísněji sledovaných pozicích kontrolních fyziků jen tři ženy, a všechny v České republice. Jedna z nich působí v Jaderné elektrárně Temelín, další dvě nově pracují v Dukovanech.

Julie Krsková a Monika Mervartová musely pro výkon této mimořádně zodpovědné práce projít kromě studia jaderné energetiky i náročnými psychotesty, jejichž úspěšnost je jedna ku deseti. „V těchto dnech si odbývají svůj ‘křest’ na závazném stroji reaktoru JE Dukovany, kde se použité jaderné palivo ukládá do kontejnerů,“ řekl mluvčí elektrárny Petr Spilka.

První z dukovanských kontrolních fyziků Julie Krsková uvedla, že se na toto místo přihlásila proto, že takovou práci považuje za zajímavou. Její kolegyně Monika Mervartová vysvětlila svůj vstup do mužského týmu tím, že se chtěla uplatnit v oboru, který vystudovala a který má ráda. „Roli samozřejmě hraje také práce ve stabilní firmě a tudíž jistota dlouhodobého zaměstnání,“ dodala. V elektrárně pracuje i její manžel.

Dukovanská elektrárna je v provozu přes čtvrt století. Podle mluvčího elektrárny Petra Spilky nejsou žádné pozice v tomto provozu ženám zapovězeny, přesto o ně zatím moc nestály. Vzorem pro zájemkyně o práci v jaderné energetice přitom může být dlouholetá předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Dana Drábová. Podle ní není ve světě uplatnění žen v tomto oboru nijak neobvyklé. „Že u nás to zatím není úplně časté, to je pravda,“ konstatovala. Přisuzuje to tomu, že se jedná o kombinaci vysoce technického oboru a směnného provozu. „I když jaderné technologie nejsou výlučně pánskou doménou, přece jenom těch pánů je tam převaha. Dámy se většinou posléze zaměří na něco, co jim lépe umožní být flexibilní vzhledem k rodině,“ shrmla Drábová. Zároveň podotkla, že nemá moc porozumění pro posuzování profesí z hlediska pohlaví. „Když je v tom někdo dobrý a chce to, tak to bude dělat,“ uzavřela.

Pro Julii Krskovou byla fyzika oblíbeným školním předmětem a práce v jaderné elektrárně jejím snem. „Přijde mi to jako úplně normální práce, nepřijde mi ničím zvláštní. Nevím, proč by pro ženy nemohla být,“ shodují se obě fyzikky. Náplní jejich práce je mimo jiné sestavení harmonogramu pro výměnu použitého paliva za nové. To je umístěné ve speciálních kazetách v reaktoru a jeho část se mění jednou za rok, u dalších palivových kazet se jednou ročně mění jejich pozice v reaktoru podle stupně jejich „vyhoření“. Kazety vyjmuté z reaktoru „odpočívají“ dalších pět let v bazénu skladování, který sousedí s reaktorem a potom jsou uloženy do kontejnerů Castor a převezeny do skladu použitého paliva. Ozáření se mladé fyzikky v žádném případě nebojí. „Když se odchází z prostoru kontrolovaného pásma, prochází každý člověk několikanásobnou kontrolou, takže ví, že je všechno v pořádku,“ řekla jedna z nich.

VÁCLAV KREJČÍ
Fotografie Jan Sucharda

Julie Krsková a Monika Mervartová v kabíně závazného stroje na reaktorovém sále

Pohled do reaktorového sálu - vlevo závazcí stroj, vpravo víko reaktoru

Pohled do bazénu skladování, v němž jsou umístěné kazety s použitým palivem před transportem do meziskladu použitého paliva

OIK JASLOVSKÉ BOHUNICE

Rozhovor s Mgr. Alenou Jelušovou,
předsedkyní Občanské informační komise
jaderněenergetické lokality Jaslovské Bohunice

Paní Jelušová, patříte k zakládajícím členům „Sdružení měst a obcí regionu jaderných elektráren Jaslovské Bohunice“. V okolí dukovanské elektrárny existuje podobné sdružení - Energoregion 2020. Můžete našim čtenářům přiblížit historii, poslání a činnost vašeho sdružení?

Združení měst a obcí región jadrových elektrární Jaslovské Bohunice bolo založené v roku 1991 deviatimi obcami z oblasti ohrozenia jadrových elektrární Jaslovské Bohunice. Už v roku 1992 sa k nám pridali ďalšie obce a mestá z pásom ohrozenia, takže našimi členmi bolo a stále je 180 miestnych samospráv, ktoré zastupujú približne 350 000 obyvateľov regiónu. Cieľom združenia je vytvárať podmienky a priestor pre vzájomnú spoluprácu, výmenu skúseností, poradenstvo, vzdelávanie a formulovanie spoločného postupu pri presadzovaní práv a napĺňaní demokratického poslania samosprávy. V oblasti jadrovej energetiky presadzovať včasnú a objektívnu informovanosť, spravodlivé zákonné riešenie vplyvov jadrových zariadení na práva, život a majetok občanov a obcí v súlade s Ústavou republiky. Podieľať sa na pripomienkovaní a tvorbe legislatívnych noriem a dbať na ich dodržiavanie.

Pre naplnenie cieľov a poslania združenie spolupracuje so štátnou správou, poslancami Národnej rady SR, krajskou samosprávou, odbornými inštitúciami, organizáciami v oblasti ochrany životného prostredia. Po teoretickom úvode aspoň jeden praktický výsledok. Po takmer 12 ročnom úsilí, množstvom rokovaní, ale aj protestov sa vďaka nášmu združeniu podarilo dosiahnuť doplnenie daňového zákona o miestnych daniach o paragraf č. 9 - daň za umiestnenie jadrového zariadenia a teda každá obec i mesto ležiace v pásmach ohrozenia jadrovými zariadeniami má zákonné právo na daň, samozrejme v závislosti od vzdialenosti a veľkosti katastrálneho územia a túto daň môže použiť na zlepšenie životného prostredia vo svojom sídle. Z tohto dôvodu ma teší, že som bola pri založení združenia a neľutujem času, ani námahy pri dosiahnutí napríklad aj tohto úspechu nášho združenia.

Pri Jaderné elektrárně Dukovany od roku 1996 pracuje Občanská bezpečnostní komise. V Jaslovských Bohunicích máte Občanskou informační komisi a již třetím rokem jste její předsedkyní. Jak vaše komise pracuje,

jaké pořádá akce, čeho dosáhla?

Sledovali sme činnosť OBK Dukovany, ktorej členovia nás viackrát navštívili už v minulosti a treba povedať, že bola pre nás inšpiráciou. Avšak pri náročnej práci starostov a venovaní sa činnosti združenia sme sa k založeniu Občianskej informačnej komisie Bohunice dostali až v roku 2007 po dohode s oboma prevádzkovateľmi jadrových elektrární v našom regióne. OIK mala do roku 2010 16 členov, teraz nám pribudol ešte zástupca novej spoločnosti JESS, ktorá zabezpečuje prípravu výstavby novej jadrovej elektrárne. V komisii má každý prevádzkovateľ, teda SE, a. s. a JAVYS, a. s. po dvoch členoch a predstavitelia obcí 12 členov. Cieľom OIK Bohunice je viesť s verejnosťou otvorený dialóg o mierovom využívaní jadrovej energie a skvalitniť informovanie verejnosti regiónu o všetkých aspektoch výstavby, prevádzky, rekonštrukcií, vyradovania jadrových zariadení z prevádzky, skladovania a spracovania vyhojeného paliva a rádioaktívneho odpadu. Štatút OIK umožňuje členom získavať všetky potrebné informácie od prevádzkovateľov, medzinárodných misií a dozorných orgánov, o prevádzkových udalostiach, zisťovať stav priestorov... a kľásť otázky, ktoré zaujímajú verejnosť a túto objektívne informovať.

K tomu samozrejme využívame všetky formy, metódy a prostriedky, aby sme informácie nielen získali, ale aj ďalej odovzdávali. Z našej činnosti spomeniem napríklad Seminár Súčasnosť a budúcnosť jadrovej lokality Bohunice, ktorá sa uskutočnila pod záštitou predsedu vlády SR, odborný seminár v spolupráci so Slovenskou nukleárnou spoločnosťou, televízne diskusie s odborníkmi v oblasti jadrovej energetiky a členmi OIK v regionálnych televíziách, deň otázok a odpovedí v rámci Dňa otvorenej elektrárne EBO, navštívili sme Úrad jadrového dozoru SR, ale napr. i jadrovú elektrárňu v Pakši, vo Francúzsku a Fínsku v Oikiluoto. V tomto roku budeme pokračovať v televíznych diskusiách, lebo sa nám osvedčili, tiež zopakujeme hodinu otázok a odpovedí, pripravujeme seminár pre nových starostov a primátorov a školenie o novom varovacom a vyznamenaní systéme. Pretože sa po voľbách do samosprávy obcí viacerí starostovia, členovia OIK vymenili, uskutoční sa v tomto roku aj výmena, resp. menovanie nových zástupcov samospráv za členov OIK. Tak ako na začiatku činnosti OIK bude i teraz vydaný nový informačný leták pre domá-

Alena Jelušová se zúčastnila podzimního zasedání OBK JE Dukovany v Zastávce u Brna

Obec Madunice

Tradiční cibulové slavnosti v Madunicích

nosti v regióne, aby o nás vedeli a mohli sa pýtať na všetko, čo ich zaujíma.

A ted' trochu z jiného soudku. Od roku 1990 stojíte v čele obce Madunice jako starostka a přitom vaší největší láskou a zálibou je kultura. Jde to dohromady?

Do funkcie starostky som prešla z osvetového strediska, kde som organizovala rôzne kultúrne podujatia, prehliadky, súťaže, a podobne. Popri zamestnaní som vyštudovala FF UK odbor Výchova a vzdelávanie dospelých, takže logicky som aj vo funkcii starostky využila všetky moje kontakty so súbormi a jednotlivcami záujmovej umeleckej činnosti a vedela som, že obec musí žiť aj kultúrne a spoločensky. Myslím, že to ocenili nielen občania, ale aj široká verejnosť na okoliu. Naše Cibulové slavnosti sú známe na celom Slovensku a v tomto roku bude už šestnásty ročník.

A moje tradiční otázka na závěr: Jak odpočívá a relaxuje Alena Jelušová?

Neviem, či viem relaxovať, ale keď mám naozaj čas, venujem sa mojim deťom a vnučkám, rada si zahrám tenis, cvičím s našimi ženami v telocvični a celkom najradšej spím a nič nerobím.

Ptal se JAN SUCHARDA

Fotografie J. Sucharda a archiv obce Madunice

VÁCLAV HUDEČEK: POŘÁD BÝT OBĚMA NOHAMA NA ZEMI

Václav Hudeček má za sebou tisíce koncertů po celém světě. Vystupoval v nejprestižnějších koncertních sálích v Evropě, Americe, Austrálii i v Asii, na velká zahraniční turné vyjíždí několikrát do roka. Styl a technika jeho hry, spojená se sympatickým vystupováním, dovede zaujmout a okouzlit posluchače bez rozdílu věku.

Pane Hudečku, již v patnácti letech jste koncertoval v Londýně s Royal Philharmonic Orchestra, určitě vaše cesta k tomuto vystoupení nebyla jednoduchá. Kdo u vás objevil talent a kdy jste začal hrát na housle?

Na housle jsem začal hrát v pěti letech, a to proto, že rodiče chtěli efektivně využít mého přebytkového temperamentu. Dnes se takovým dětem říká hyperaktivní. Můj otec byl sice povoláním veterinář, nicméně nadšený houslista - amatér. Takže mě začal nejdříve učit sám a brzy také rozpoznal, že dělám rychlé pokroky a že asi budu mít na housle talent, takže mi začal hledat profesionálního učitele.

Kolik hodin jste v dětství asi cvičil? A měl jste čas také na takové ty běžné klukovské zábavy jako fotbal, kolo, sport?

Nejdříve hodinu, pak dvě a když jsem začal chodit do školy, cvičil jsem už 3 hodiny denně. Vstával jsem ráno v 6, dal si hodinku, po obědě další a večer před spaním. Do školy jsem se prakticky nic neučil, stačilo mi na jedničky jen pozorně

poslouchat učitele a tak jsem měl celé odpoledne čas na všechny klukoviny.

Vzpomínáte si, co vám proběhlo hlavou, nebo jaký jste měl pocit, když vás oslovil David Oistrach?

David Oistrach byl mým vzorem celý houslový život a setkání s ním bylo jako potkat v té době Vinnetoua, nebo pány Zikmunda a Hanzelku. Pro kluka nadpřirozené bytosti. Bylo to úžasné a dodnes to považuji za zázrak. Mimochodem, Mirka Zikmunda jsem také měl tu čest potkat a stali se z nás přátelé. Moc si toho vážím.

Jaká byla vaše další cesta po škole Davida Oistracha?

Vzhledem k tomu, že jsem v té době kromě studia na AMU u profesora Václava Snítily už hodně veřejně vystupoval, pouze jsem v koncertní činnosti pokračoval a samozřejmě mnohem intenzivněji.

Máte oblíbeného hudebního skladatele, který vás provází celým životem?

Kdybych jmenoval jednoho, „urazil“ bych všechny ostatní. Je tolik krásné hudby a tolik skvělých skladatelů, že je štěstím moci jejich díla interpretovat.

Za nahrávku Vivaldiho Le Quattro Stagioni s dirigentem Pavlem Koganem jste dostal zlatou a platinovou desku? Je ještě nějaká nahrávka, o které si myslíte, že by si zasloužila větší pozornost nebo ocenění?

Trochu se musím pousmát, když si uvědomím, že jsme platinovou desku dostali za 40 000 prodaných nosičů ve srovnání, za kolik se udělují tyto ceny dnes. Podle dnešních kritérií bych asi dostal „platinu“ takřka za vše. Nicméně mám rád Mozartovy koncerty s Igorem Oistrachem za dirigentským pultem, Bacha s Dimou Sitkoveckým, Brahmsa s Bětkou Vítčkovou a Vladimírem Válekem, Vivaldiho, Bacha a Telemanna s Jirkou Stivínem a Honzou Hasenohrlem, a tak bych mohl pokračovat...

Vaše vystoupení je emocionálně velmi silné a s naprostým přesvědčením a radostí dovedete posluchače vtáhnout

do hry a okouzlit publikum. Měl jste někdy období, že jste zvažoval, že již nebudete hrát?

Já jsem tyto pocity nikdy neměl, protože mám stále zaplněný kalendář termínů koncertů. Spiš si dělám starosti o vážnou muziku jako takovou a budoucnost „mých“ následovníků. V posledních dvaceti letech byla seriózní hudba odsunuta na vedlejší kolej a do dnešních dnů jsme dospěli tak daleko, že veřejnoprávní televize, ač to má ze zákona v popisu své činnosti, zrušila všechny pravidelné pořady takzvané „vážné“ hudby a nikomu to, zdá se, nevadí. Vyrábějí se „hvězdy“ všeho druhu na jedno použití a skutečné umění dostává na frak. Naštěstí se slibně rozjíždí televize Noe, která dostává peníze pouze od svých diváků. Ti ji podporují dobrovolně a ta naštěstí vyznává jiné hodnoty.

Na čem v současné době pracujete?

Připravuji se na příští sezónu, kdy mám kromě svých koncertů na starost i spoluorganizaci několika festivalů. Takže stále „vše při starém“.

Nedávno jsem viděla v televizi pořad, ve kterém vyprávěl mladý začínající houslista, že jste mu daroval housle. Bylo vidět, že ho to velmi dojalo a měl obrovskou radost. Při jaké to bylo příležitosti?

Máte asi na mysli Honzíka Mráčka. Alespoň v této souvislosti jsem jeho jméno slyšel z více stran. Sám jsem ten pořad neviděl. Mne těší to, že právě od těch nejlepších, kteří vyhráli na mojí

Akademii housle a vánoční turné, se setkávám s takovým vděkem. Jak Honza Mráček, tak Pepa Špaček jsou mimořádně talentovaní houslisté a oba svoji jedinečnost dokázali i na mezinárodním poli. Pepa vyhrál velkou světovou soutěž na Novém Zélandu a získal vavříny v Kodani a Honza letos porazil o deset let starší konkurenci z celého světa a skončil „stříbrný“ na soutěži Pražského jara. Vždy mě potěší, když se dozvím, že se k naší luhačovické Akademii hlásí.

Pořádáte letní houslové kurzy, co je obsahem těchto kurzů a jak probíhají? Přihlásí se vám také houslista, který nemá talent? Pokud ano, co potom děláte?

Vzhledem k obrovskému zájmu o tuto akci musíme provádět velmi přísný výběr. Většinu účastníků znám z doslechu od jejich pedagogů, kteří mně je doporučují. Takže se nemůže stát, aby do Luhačovic přijel někdo totálně bez talentu. Takováto setkávání slouží k tomu, abych já jako školič předal studentům své zkušenosti z let strávených na koncertních pódii celého světa. Oni mají samozřejmě své pedagogy, kteří se o ně starají během jejich studií, ale takový „pohled z venku“ je obohacením jejich studia. Já sám jsem také coby student absolvoval kurzy a vím, o čem mluvím.

Vidíte nějaký rozdíl mezi dnešními mladými houslisty a houslisty, kteří začínali v době jako vy?

Nevidím rozdíl u těch již výše jmenovaných, Mráčka a Špačka a jim podobných.

To jsou poctiví a skutečně úžasní houslisté. Velký rozdíl ale spatřuji v tom, kdo všechno se dnes za mediální podpory může stát „virtuózem“. To by za mých mladých let bylo zcela vyloučené.

V loňském roce se již potřetí konal „vás“ festival v Moravských Budějovicích. Jsou ještě nějaké jiné festivaly, na kterých pravidelně koncertujete?

Zde bych chtěl především poděkovat panu starostovi Moravských Budějovic Vlastimilu Bařínkovi a paní Jarce Hanáčkové. Když mi totiž brněnská agentura dva měsíce před zahájením festivalu sdělila, že z finančních důvodů letošní akci ruší, tito dva mí přátelé se mě ujali a nejenže za onu nedostačující částku festival zorganizovali, ale dokonce to byl podle ohlasu publika nejlepší festival ze tříleté tradice. Jinak se samozřejmě zúčastňuji různých podobných akcí jak u nás, tak v zahraničí, to už k mé profesi patří.

Vaše manželka Eva píše krásné pohádky, čtete si je? A pokud ano, máte nějakou oblíbenou?

Moje žena píše nejen pohádky, ale především krásné knihy. Jsem jejím prvním čtenářem a jsem na její práci náležitě pyšný. Ohlasy, kterých se jí dostává od čtenářů i odborné kritiky, moje slova potvrzují.

Úžasné je to, že jste si dovedli uchovat své soukromí, alespoň mám ten pocit, máte na uchování svého soukromí nějaký recept?

Když máte hodně práce, která potřebuje náležitou přípravu, nemáte čas a ani chuť „vymetat“ různé večírky, na kterých se pohybují takzvané celebrity. A máte-li pár skvělých kamarádů, není co řešit.

Vaše žena Eva v jednom rozhovoru uvedla: „Hraje muziku světového kalibru, jak to moc lidí neumí, ale zároveň nemá klapky na očích, nejde si jenom za svým prospěchem. Proto si ho tolik váží. Všude kolem vidím, kolik energie a času lidé věnují svým kariérám, ale málokterý z nich obětuje aspoň špetku toho snažení, aby se stal dobrým člověkem.“ Čeho si vážíte vy na své ženě?

Moje žena je úžasný člověk. Má v sobě hrdost i pokoru, je velmi vzdělaná a spravedlivá. Za žádné peníze se nenechá uplatit a v životě by neudělala nic, čím by mohla někomu ublížit.

Dovolte mi ještě poslední otázku, máte nějaké životní moto, kterého se držíte?

Pořád být oběma nohama na zemi.

Děkuji za rozhovor

ALENA HOSTAŠOVÁ

Foto archiv MěKS Mor. Budějovice

VEŘEJNOST ROZHODLA, KDO ZÍSKÁ 3,5 MILIONU KORUN

ZA PŮL MILIONU OD NADACE ČEZ KOUPI NEMOCNICE TŘEBÍČ HARMONICKÝ SKALPEL

O tom, jaké aktivity podpoří Skupina ČEZ a Nadace ČEZ v tomto roce, poprvé rozhodla veřejnost. V rámci ankety „Vaše volba“ hlasovali občané na loňských kulturních a společenských akcích o oblastech i projektech, které by si podle jejich názoru podporu nejvíc zasloužily. Ve všech regionech České republiky díky hlasům veřejnosti získají podporu projekty za celkem 3,5 milionu Kč. Nemocnice Třebíč pořídí potřebný harmonický skalpel za půl milionu korun.

„Lidé nejlépe vědí, co jim může přijít a zlepšit život v místě kde žijí. Touto cestou jsme hledali ty nejpotřebnější projekty, které má smysl podporovat,“ vysvětluje Bohdana Horáčková, ředitelka útvaru komunikace Skupiny ČEZ.

Za dobu pěti měsíců trvání této ankety se sešlo téměř 10 000 návrhů na projekty, které má Skupina ČEZ podpořit. Škála návrhů sahala od sportu, zdravotnictví, školství, až po sociální projekty nebo regionální rozvoj. Nejčastěji si lidé přáli zlepšit úroveň zdravotní péče, vybavení nemocnic a podpořit prevenci závažných onemocnění.

„Výsledek hlasování veřejnosti, který nasměroval dobrou vůli firmy ČEZ k naší nemocnici, je velmi potěšující. Svědčí o tom, že veřejnost vnímá naše zdravotnické zařízení jako podpory hodné.

My se musíme odvděčit minimálně tím, že použijeme tyto prostředky způsobem, který můžou lidé skutečně využít, způsobem, který opravdu zlepší úroveň lékařské péče. Harmonický skalpel toto kritérium plně splňuje,“ říká ředitel trebičské nemocnice Leoš Dostál.

Harmonický skalpel, který by měl být součástí vybavení každé moderní chirurgie, doposud trebičské nemocnici chyběl. Z mnoha výhod tohoto zařízení vybíráme jen některé. Harmonický skalpel v sobě spojuje dvě důležité vlastnosti nezbytné k chirurgickému ošetření tkání: přesný a ostře ohraničený řez a současně stavění krvácení. Pro pacienta to znamená menší tepelné poškození tkání, minimální krevní ztráty, zkrácení doby pod narkózou, rychlé hojení ran a tedy i kratší rekonvalescenci.

Mám velkou radost z toho, že byla lidem dána možnost vyslovit konkrétní požadavky ke zlepšení jejich života. Těší mě, že mohu být při výběru a realizaci konkrétního projektu,“ komentuje podporu nemocnice Milena Blažková, jedna z respondentů, kteří se vyslovili pro její podporu.

Mezi všemi nominovanými projekty se objevila i neobvyklá až kuriózní přání. Někdo postrádá ve svém okolí dinopark, jiným chybí více ovoce a zeleniny ve školách, více zubařů či cukráren, nebo nesouhlasí s poplatky u lékařů.

„Zapojovat do rozhodování o naší podpoře veřejnost chceme i nadále - ohlas nás přesvědčil, že je to správná cesta,“ říká Ondřej Such, ředitel Nadace ČEZ.

JANA ŠTEFÁNKOVÁ

Foto archiv

Předchozí spolupráce ČEZ s Nemocnicí Třebíč

Nemocnice Třebíč pořídila v roce 2005 díky daru společnosti ČEZ ve výši 5 milionů korun nový CT přístroj. V loňském roce podpořila Nadace ČEZ projekt oddělení Léčebny pro dlouhodobě nemocné při Nemocnici Třebíč částkou 200 tisíc korun. Za ně bylo společně s dalšími 150 tisíci od dárců – pacientů pořízeno sedm polohovacích lůžek a pět nočních stolků. Skupina ČEZ také dlouhodobě podporuje Odběrové středisko Třebíč, které je detašovaným pracovištěm Transfúzního oddělení a krevní banky Fakultní nemocnice Brno.

WORKSHOP WANO V HROTOVICÍCH

Ve dnech 8.-10. února 2011 proběhl na pozvání JE Dukovany mezinárodní workshop WANO na téma: Odstavování bloků VVER 440 do TGO a jejich následné spouštění po ukončení odstávek. Tohoto workshopu se účastnilo celkem 35 odborníků z mnoha zemí: Česká republika, Slovensko, Finsko, Maďarsko, Arménie, Rusko a Ukrajina z elektráren, které používají stejný typ reaktoru jako elektrárna dukovanská.

Workshop se uskutečnil v hotelu Sport v Hrotovicích a byl organizován na vysoké odborné úrovni.

Odborníci podrobně rozebírali jednotlivé etapy odstavování a spouštění bloků a porovnávali různé přístupy v různých zemích. Získané informace je možné dále využít na zvýšení bezpečnosti i efektivity stávajících procesů na JE. Jednání ukázalo, že bezpečnosti provozů všech zúčastněných JE se věnuje mimořádná pozornost a že podobné výměny informací mezi experty přináší další nové možnosti. Zpětná vazba od mezinárodních účastníků byla velmi pozitivní a společnost ČEZ dostala pochvalu za dobrou organizaci.

ZBYNĚK GRUNDA

manažer pro technické mezinárodní vztahy

Prezentace finské jaderné elektrárny Loviisa

Foto Jan Sucharda

MIKROREGION

NÁMĚŠŤSKO

Mikroregion se rozprostírá ve východní části Českomoravské vrchoviny, která se řadí mezi nejekologičtější oblasti naší republiky se spoustou romantických a turisticky přitažlivých míst. Sdružení obcí mikroregionu Náměštsko vzniklo v únoru 2000 v Náměšti nad Oslavou. V současné době má 15 členských obcí – Náměšť nad Oslavou, Hartvíkovice, Kladeruby, Kramolín, Lhánice, Ocmanice, Okarec, Sedlec, Studenec, Vícenice u Náměště nad Oslavou, Čikov, Naloučany, Popůvky, Kozlany a Mohelno.

Mikroregion vznikl jako přirozená formace obcí spojená kulturními a historickými tradicemi. Obce také spojovaly společné problémy a především možnost schůdnějšího řešení problémů a efektivnějšího čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu a z fondů Evropské unie. Předsedou mikroregionu je starosta Náměště nad Oslavou pan Vladimír Měrka. Sdružení podporuje rozvoj průmyslu, malé a střední podnikání, zemědělství, rozvoj služeb a řeší rostoucí nezaměstnanost. Zabývá se také zlepšením dopravní dostupnosti a zkvalitněním péče o životní prostředí. Velký důraz klade na rozvoj turistického ruchu a podporu kulturních aktivit. Celá oblast je dobře turisticky značena nejen pro milovníky pěších túr, ale na své si přijdou i vyznavači cykloturistiky, pro něž může být lákavou nabídkou k výletu cesta po Mlynářské stezce, která začíná u Nového Města na Moravě a jedna z tras vede přes území mikroregionu Náměštska a pokračuje až do Hardeggu v Rakousku. Řeky Jihlava, Oslava a říčka Chvojnice, které územím protékají, vytvářejí ve spojitosti s lesy a skalami nezapomenutelné přírodní scenerie, které jsou vyhledávány turisty z celé republiky. Pro podporu cestovního ruchu byly vybudovány v každé členské obci informační tabule s mapami a zajímavostmi z obce a okolí. Za finanční podpory Skupiny ČEZ pak vznikla nová odpočívadla pro turisty. Na území regionu se nachází národní přírodní rezervace Mohelenská hadcová step, krajinná památková zóna Náměštsko, přírodní rezervace Náměštská obora, přírodní památka Špilberk (koniklec velkokvětý), přírodní rezervace Údolí Oslavy a Chvojnice a také mnoho chráněných stromů či alejí.

V rámci podpory sportovních aktivit je mikroregion partnerem Regionální olympiády mládeže, která se letos bude konat již po čtvrté a setkají se zde sportovci z 27 obcí mikroregionu Náměštska a Chvojnice.

Finančně podpořil mikroregion také výstavbu rozhledny v Ocmanicích, která je vysoká 15,25 m a nabízí nádherný rozhled po kraji.

Region Náměštska je významný i po kulturní stránce. Každoročně se zde koná několik hudebních festivalů různých žánrů, např. Folkové prázdniny, Conventus Moraviae nebo Náměštská placka.

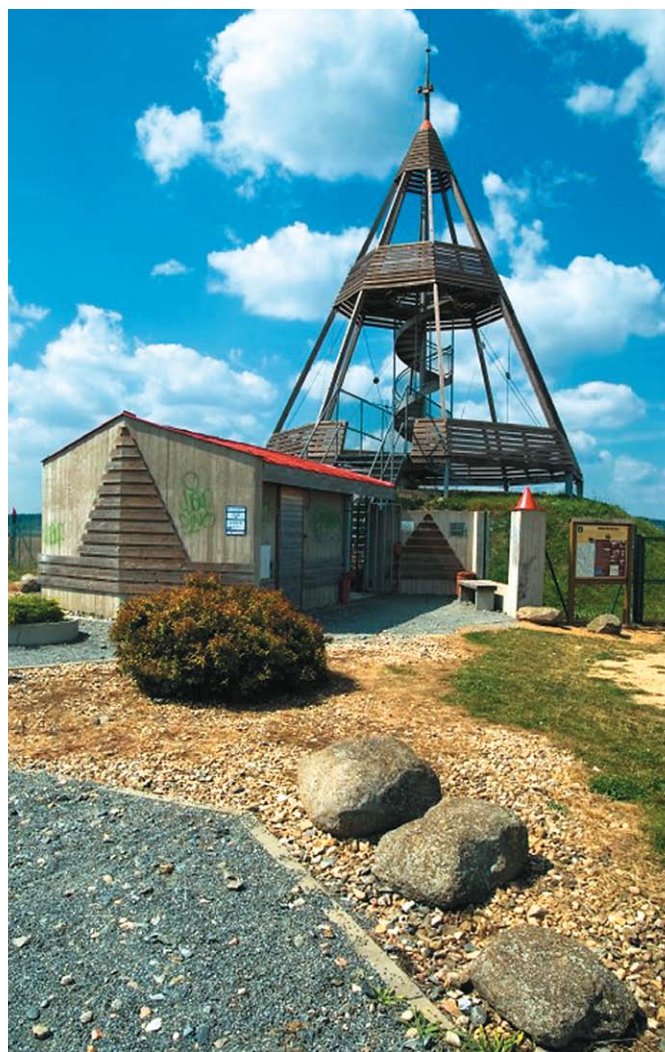
Náměšť nad Oslavou - barokní most z roku 1737, kostel sv. Jana Křtitele a renesanční zámek

Kultura je bohatá i v členských obcích. Téměř v každé obci jsou tradiční poutě, hasičské závody, plesy a oslavy Dne dětí. Na své si přijdou i rybáři na závodech, které některé obce pořádají.

Region je přitažlivý také historickými objekty a památkami. V samotném centru mikroregionu - Náměšti nad Oslavou můžete navštívit zámek s rozsáhlou sbírkou gobelínů. U Kladerub třeba lovecký zámček Vlčí kopec. Nedaleko Kramolína pak mají turisté další možnost podívat se po kraji z rozhledny Babylón, která byla postavena hrabětem Jindřichem Haugwitzem v roce 1831. Hojně navštěvována je také zřícenina hradu Templštejn nedaleko Lhánic.

Pro turisty, kteří dávají přednost toulkám v přírodě, nabízí kraj unikátní podívanou v přírodním parku Střední Pojihuvi, přírodní rezervaci Mohelenskou hadcovou step nebo projížďku lodí po Dalešické přehradě.

Veškeré informace a zajímavosti o mikroregionu si mohou turisté najít v Informačním centru v Náměšti nad Oslavou, kde jsou k dispozici propagační materiály o jednotlivých obcích a samotné Náměšti nad Oslavou, dále pak na internetových stránkách a do

Rozhledna v Ocmanicích

budoucně se připravuje virtuální prohlídka mikroregionu. Informační materiály jsou vydávány také na DVD.

Turisté, kteří se rozhodnou zůstat v této lokalitě delší dobu, mohou využít ubytování, která jsou uvedena v propagačních materiálech. Mikroregion je dobře dostupný z dálnice D1, na kole, vlakem i pěšky. Vítejte v mikroregionu Náměštsko!

ALENA HOSTAŠOVÁ

(z informačních materiálů mikroregionu a z povídání s paní Wimmerovou, tajemnicí mikroregionu)
Foto archiv mikroregionu

ZE SVĚTA JADERNÉ ENERGETIKY

Rusko a USA

USA a Rusko podepsaly významnou dohodu o spolupráci v oblasti jaderné energetiky pod názvem „123 Agreement“. Dohoda vznikla již v roce 2008, ale bývalý prezident George Bush od ní v září 2008 odstoupil. Americký ambasador v Rusku p. John Beyrle a ruský ministr zahraničních věcí p. Sergey Rybakov si vyměnili diplomatické noty o záměru obou zemí o znovuvvedení této dohody „123 Agreement“ do života. Dohoda o spolupráci se týká společného postupu při rozvoji jaderných energetických technologií. V USA již dohodu schválil prezident Barack Obama a prošla Kongresem. P. Kiriyyenko, generální ředitel Rosatom, k tomu řekl, že tímto aktem se řeší absurdní situace, kdy Rusko nemohlo přímo obchodovat s USA v oblasti jaderné energetiky, ale prostřednictvím prostředníků. Je třeba si uvědomit, že 40 % paliva pro JE v USA pochází z Ruska. P. Kiriyyenko také řekl, že se touto dohodou otevírá nové rozdělení trhu, kde Rusko má své zájmy v zemích jako Indie, Vietnam a Turecko, kam se chystá vyvážet svoje jaderné reaktory. (NucNet, 14 Jan 2011)

Čína + USA

Firma Westinghouse Electric, dnes součást Toshiba Corporation, podepsala další dvouleté prodloužení jejich dohody s čínskou společností China's State Nuclear Power Technology Corporation (SNPTC) na rozvoj výstavby jejich reaktorových bloků III. generace, typu AP 1000. Dohoda zahrnuje technické služby, údržbu, technický rozvoj a strategické investování. Westinghouse staví v současné době v Číně čtyři reaktory AP 1000, dva v lokalitě Sanmen a dva v Haiyang. Společnost SNPTC však současně vyvíjí i svůj vlastní projekt na bázi AP1000, avšak s větším výkonem 1400 MWe pod názvem CAP 1400. Toshiba má zájem na této spolupráci, protože chce tímto způsobem dále rozvinout své know-how ve výstavbě velkých reaktorů a snížit jejich náklady pro budoucí projekty. Bloky typu CAP 1400 mají být uváděny do provozu v Číně kolem roku 2017. (Reuters /NucNet Jan 5 / Jan19 2011)

LUKÁŠ GREGUŠ ALIAS JAMIE

Když někomu budete povídat, že ten autoelektrikář umí připravit fantastická jídla, možná na vás budou vaši posluchači koukat a myslet si, že jste se nějak pomýlili. Ale opak je pravdou. Když bylo Lukáš Gregušovi z Dolních Dubňan 17 let a učil se autoelektrikářem, zaujaly ho pořady světového „Šéfkuchaře bez čepice“ Jamie Olivera natolik, že se po ukončení studií rozhodl udělat radikální změnu. Začal pracovat jako číšník, aby měl na studium, které by ho zavedlo do tajů gastronomie. Svůj první rekvalifikační kurz absolvoval na kuchařské škole Charbulova v Brně u pana Morávka, který okamžitě poznal Lukášovo nadání pro gastronomii a poslal ho na zkušenou do Itálie. Po návratu z ciziny uplatnil získané zkušenosti v mnoha hotelích v České republice. Za svoji velkou zkušenost považuje práci pod vedením Josefa Dufky v hotelu Vinum Coeli v Dolních Kounicích. Lukáš se však nespokojil jen s tím, že je zástupcem šéfkuchaře a podílí se na tvorbě nových jídelních lístků a tvorbě jídla. Svůj um dokázal „prodat“ na mezinárodní soutěži Moravský kuchař 2010, odkud si odvezl stříbrnou medaili a dále pak získal cenu za celkový design. Lukáš je znám také z reality show Na nože, která se odehrávala za účasti Zdeňka Pohlreicha, známého šéfkuchaře a zde se zařadil mezi finalisty a 7. místo, na kterém se umístil, považuje za velký úspěch. Proto jsem si dovolila Lukášovi položit několik otázek.

Lukáši, na co se v současné době připravujete?

Momentálně se připravuji s kolegou Na nože! s Petrem Lískou vydat novou knížku Moderní české pokrmy, které by si mohl připravit každý normální smrtelník a nebude muset řešit, jestli tyhle ingredience sežene nebo ne. A právě touto cestou bych chtěl sehnat patrona, který by nám pomohl uskutečnit náš plán a chtěl by s námi spolupracovat. Rád bych pokračoval v takových akcích, jako bylo otevření hostince U Zvonu u nás v Dolních Dubňanech, a vidím, že to je místo pro příjemné posezení jak o víkendech, tak na všelijaké akce, protože tyhle kluci to dělají opravdu srdcem a přeji jim velké úspěchy. Momentálně se připravuji na odjezd do Švýcarska za Zdeňkem Pohlreichem do jeho nové restaurace, která se bude otevírat v květnu. Jsem velice rád, že jsem tohle uzná-

ní od pana Pohlreicha dostal. Dále bych chtěl pomáhat v kuchařské kariéře svému nejlepšímu kamarádovi Janu Maštaliřovi a doufám, že se někdy za mnou kuchařsky podívá... O mých dalších aktivitách si mohou čtenáři přečíst na webových stránkách www.lukasgregus.cz.

Které je vaše nejoblíbenější jídlo?

Oblíbené jídlo? Tak to nemohu říct, protože preferuji italskou, francouzskou a kvalitní českou kuchyni.

A které jídlo nejraději připravujete?

Jaké jídlo připravuji nejraději, asi to, které dostane člověka do stavu tíže a neví, jak se z toho dostat ven. Jídlo, které mu vyzuje ponožky: Kvalita, kvalita a zase kvalita, to je nejlépe uvařené jídlo. Ale asi nejraději preferuji ryby a poctivé saláty.

A co je vašim kuchařským snem?

Jaký je můj sen? Je jasný: stát se sous chef mého šéfkuchaře Ondřeje Jíni ve Švýcarsku, který pracoval 9 let pod jedním Čechem, který získal michelinskou hvězdu ve své restauraci. Je to ocenění, jako je pro hokejisty třeba olympiáda. Mám velký sen, ale vím jistě, že chci jet ještě do Anglie do restaurace Jamie Olivera, kam jsem byl přijat na pohovor, a pak postavit svou restauraci, u které si nepřipouštím, že by se to nepovedlo. „Aby moje máma věděla, jakéhožto syna má,“ tyhle sny jsou pro mě realita.

ALENA HOSTAŠOVÁ
Foto osobní archiv L. G.

„DOMOV BEZ ZÁMKU“ - ZNÁMÉ ZAŘÍZENÍ S NEZNÁMÝM NÁZVEM

Nejdříve trocha historie dávne i nedávne. Domov bez zámku byl do ledna 2011 znám jako Ústav sociální péče Jinošov, který pečuje o dospělé osoby s mentálním a kombinovaným postižením. Historie tohoto ústavu je úzce spjata se zámkem v obci Jinošov, zvaným Schönwald, který byl vybudován koncem 18. století. Od roku 1953 sloužil sociálním účelům, nejdříve jako domov důchodců, později jako domov pro muže s mentálním postižením, tedy Ústav sociální péče, který od roku 1976 přešel pod správu Okresního ústavu sociálních služeb v Třebíči. V té době zde pobývalo sto čtyři klientů, o které se staralo dvacet devět zaměstnanců. Od roku 2004 se stal zřizovatelem ústavu kraj Vysočina. A od té doby dostalo zařízení mnoha změn, například otevření ústavu i pro uživatelské - ženy, snížení celkové kapacity, rekonstrukce pokojů, a koupelen a další renovace. V únoru 2008 došlo k nehodě, o níž nikdo ze zdejších obyvatel a zaměstnanců netušil, že odstartuje novou kapitolu v dějinách tohoto zařízení. Dlouhodobým působením dřevokazného hmyzu došlo k bodovému zřícení části stropu v jednom z pokojů druhého nadzemního patra v budově zámku. Po konzultaci se statikem byl preventivně vyklizen celý objekt a třicet dva klientů dočasně umístěno v náhradních prostorech vojenské ubytovny v Náměšti nad Oslavou. Třicet osm klientů s nejtěžším postižením bylo přestěhováno do jiné budovy v areálu zařízení. A tak se prvním klientům v Náměšti otevřela možnost žít srovnatelný život se svými vrstevníky. Tedy ne odděleně od společnosti v zámeckém areálu uprostřed lesa, ale přímo na sídlišti města. V tomto období bylo zařízení zapojeno do projektu Ministerstva práce a sociálních věcí s názvem „Podpora transformace sociálních služeb“, financovaného z evropského sociálního fondu (ESF), integrovaného operačního programu (IOP) a státního rozpočtu ČR. Smyslem tohoto projektu je právě umožnit lidem se zdravotním postižením život ve většinové společnosti. Namísto velkého ústavního zařízení umístěného mimo obec, bydlení v malých domácnostech, včleněných do běžné zástavby měst a obcí, odkud tito lidé mají i větší šanci využívat veškeré veřejně dostupné služby. V rámci realizace projektu spolupracuje zařízení společně se svým zřizovatelem, krajem Vysočina,

s několika městy a obcemi, v nichž v blízké budoucnosti dojde k výstavbě nebo rekonstrukci domů. V první etapě realizace projektu tak vzniknou malé domácnosti ve Velké Bíteši a Náměšti nad Oslavou, kde bude vybudován i denní stacionář a sociálně terapeutická dílna Kavárna s cukrárnou. Zároveň zde vznikne zázemí celé organizace. Na přípravě druhé etapy spolupracuje celá řada dalších měst a obcí jako je Třebíč, Jaroměřice, Hrotovice, Rouchovany, Kralice a Vladislav. Nyní se dostáváme k novému názvu zařízení. Dnem 1. ledna 2011 udělali obyvatelé i zaměstnanci definitivní tečku za historií Ústavu sociální péče v Jinošově. Změnil se nejen název zařízení, ale také sídlo a bydlení tentokrát už pro všech sedmdesát klientů. Sídlo zařízení se nachází v Náměšti nad Oslavou. Klienti žijí v tomto městě na třech ubytovnách a v řadové vile, dále v rodinném domě ve Vícenicích a v Rouchovanech na ubytovně. Realizace projektu transformace zařízení je časově náročná, ale klienti mají už nyní možnost zakoušet radosti i „nástrahy“ běžného života ve společenství občanů, který se jim otevírá a oni jemu. Hendikep přece nemusí být bariéra.

MARTA VALOVÁ
odborný pracovník Národního centra
podpory transformace sociálních služeb
v zařízení Domov bez zámku
Foto archiv ústavu

ZE SVĚTA JADERNÉ ENERGETIKY

Japonsko

Společnost Tepco (Tokyo Electric Power Company) a Toshiba Corporation budou provádět v březnu 2011 první bezpečnostní test v historii na jaderné elektrárně na odolnost proti zemětřesení. Tepco chce ověřit efektivitu funkcí bezpečného odstavení reaktoru v případě velkého zemětřesení. Testy se budou provádět na JE Kashiwazaki-Kariwa (BWR) a amplituda třesení má být 1,5x větší, než byla při zemětřesení v červenci 2007, kdy byly dlouhodobě odstaveny tři bloky ze sedmi na této JE z důvodu jejich poškození. Bude se jednat především o schopnost bezpečného zasunutí řídicích palivových tyčí do reaktoru a odolnost aktivní zóny a dalších životně důležitých komponentů reaktoru. Doposud se testy prováděly převážně počítačově, ale nyní vyvinula společnost Toshiba zařízení na reálné odzkoušení odolnosti důležitých částí reaktoru proti zemětřesení a jeho bezpečné odstavení. Mají tak být odstraněny pochybnosti veřejnosti, že technické a konstrukční změny, které byly provedeny na palivu a řídicích prvcích, jsou účinné a zaručují odolnost těchto reaktorů proti zemětřesení. (NucNet, 19 Jan 2011)

Čína

Čínská vláda schválila zahájení prací na výstavbě čtyř nových jaderných bloků - dva v lokalitě Tianwan (Phase II, 3. a 4. blok) a dva v nové lokalitě Xudabao (Phase I, 1. a 2. blok). V lokalitě Tianwan se staví ruské bloky VVER-1000 (1060 MWe) na základě prodloužené smlouvy s Atomstroyexportem z listopadu 2010. První blok byl uveden do provozu v červnu 2007 a druhý o tři měsíce později. Celkový plán uvažuje v této lokalitě s osmi reaktorovými bloky. V druhé lokalitě Xudabao, která se nalézá na ostrově Hulu (provincie Liaoning), čínská energetika CNNC chce začít stavět americké bloky od firmy Westinghouse AP1000 v celkovém počtu šesti bloků. První se má začít v září 2011. (WNA News, 05 January 2011)

TOULKY ZA STUDÁNKAMI

JINOŠOVSKÉ STUDÁNKY PO TŘETÍ

Dnes se naposledy vydáme za „Jinošovskými studánkami“. V minulém čísle jsme skončili naši procházku u studánky v Olších, která je nedaleko od Holubí studánky. Studánka vyvěrá z nitra země pod Budišovským kopcem a současně pod rybníkem „Na sklepích.“ V těchto místech vítal hosty člen myslivecké společnosti pan Josef Bárta chlebem a solí a návštěvníkům povídal o životě v přírodě a lesní zvěři. Střídali ho i další přátelé od Bělizny, tak třeba pan Radek Kalouda. Holubí studánka byla nedávno opravena a zastřešena za podpory Lesů České republiky. Již několik let vítají návštěvníky studánky Ing. Vrba, paní Pavlíčková z Pucova a jejich perníkové holubičky. Poslední studánkou na trase je studánka V Hrdle. Svým významem však získává prvenství, protože svou nezávadnou vodou zásobuje osadníky. Její pramen napájí blízký rybník Bělizna. Pojmenovaná je podle tvaru a podoby jejího okolí. Studánku udržuje paní Obršlíková a Dobrovolná. Nedaleko studánky najdeme pod stříškou Prosbu lesa, která svými slovy vybízí k zamyšlení o významu lesa pro život člověka:

Milý človče!

**Jsem dárce tepla ve Tvém krbu
za chladných nocí v zimě
a dárce přívětivého chládku
v žáru letního slunce.**

**Já jsem dal trámův Tvému obydlí a desku Tvému stolu,
ze mne je lože, ve kterém spáváš i kleč Tvého ráda.
Já jsem dodal topůrko do Tvé sekýrky,
ze mne je dřevo Tvé kolébky i Tvé rakve.**

**Jsem tím, čím pro blahobyť je chléb a pro lásku květ.
Slyš proto moji prosbu: NEPUŠTOŠ MNE!**

Studánka U Huberta

Pokud se vám putování po „Jinošovských studánkách“ líbilo, můžete se vydat na společnou procházku, kterou pořádají zahrádkáři z Jinošova společně s chatovou osadou Bělizna, obcí Jinošov a obcí Pucov, kolem všech studánek dne 14. května. Prezentace účastníků od 8.00 do 10.00 hodin. Při této příležitosti můžete také navštívit nově přístupnou studánku U Huberta, která se nachází na trase po Panské studánce.

ALENA HOSTAŠOVÁ

(zpracováno z podkladů: Josef Pěnčík - Jinošovské studánky
a z povídání s paní Františkou Blažkovou)

PRO VOLNOU CHVÍLI

Koncepci prvního palivového článku vytvořil v roce 1839 ... **(tajenka)** ... a vynálezce Robert Grove, který zjistil, že je možné vyrábět elektřinu procesem inverzním k elektrolyze vody. Jeho článek měl platinové elektrody umístěné ve skleněných trubičkách, jejich dolní konec byl ponořen do roztoku kyseliny sírové jakožto elektrolytu a horní uzavřená část byla vyplněna kyslíkem a vodíkem. Napětí takového článku bylo přibližně 1 V. Jako indikátor generovaného elektrického napětí a proudu sloužila nádobka, ve které probíhala elektrolyza vody. Celé zařízení neprodukovalo dostatek elektřiny, aby bylo použitelné v průmyslu. Termín palivový článek byl poprvé použit v roce 1889 Ludwigem Mondem a Charlesem Langerem, kteří se pokusili vytvořit funkční článek, pracující se vzduchem a svítiplynem. (Zdroj Informační materiály ČEZ - Palivové články)

Tajenka z minulého čísla Zpravodaje zněla ...**v africkém Gabunu**. Bohužel hodně čtenářů nám poslalo chybnou odpověď... na saharské poušti. Ze správných odpovědí byly vylosovány: **Ludmila Kabátníková z Náměště nad Oslavou a Martina Krátká z Valče**. Oběma jsme poslali tričko, mlýnek na pepř a svícen. Výherkyním upřímně blahopřejeme a těšíme se na správné odpovědi kvízu v tomto čísle Zpravodaje. Pokud se chcete zúčastnit slosování o ceny, zašlete

U každé odpovědi na kvízovou otázku najdete i různá písmena. Když otázku správně vyluštíte a seřadíte si písmena hezky za sebe, získáte tajenku.

- Kolik medailí získal na olympijských hrách oštěpař Jan Železný?
S Dvě **A** Tři **BR** Čtyři
- Které ptáky najdete ve znaku Lisabonu?
I Havrany **NG** Sokoly **KO** Kohouty
- Prezidentský palác v Mexico City je dílem českého jezuity, matematika a architekta. Narodil se v Polné a jmenoval se
T Jan Röhr **TS** Šimon Boruhradský **LI** Josef Meilbek
- Co sbírá faleristik?
C Mapy **SK** Akcie a cenné listiny **K** Řády a vyznamenání
- Český génius Jára Cimrman používal několika pseudonymů. Jedním z nich byl Jaroslav Budivoj Tesař, druhým Eliška
YV Kutnohorská **KY** Malostranská **Y** Lipanská
- Jak se nazývá situace v pokeru, kdy dva či více hráčů vyhrávají jednu hru a rozdělí si výhru rovným dílem?
FY Miami **Ě** Split **CHE** Casablanca
- Datová síť umožňující komunikaci na malé vzdálenosti při vysokých přenosových rychlostech se nazývá
DE LAN **MI** ANL **Z** NAL
- Karel Gott se narodil 14. července 1939. Ve stejný den, pravda o pár let později, se narodil jiný český zpěvák. Je to
K Jiří Korn **IK** Vojta Dyk **C** Michal David

do 15. dubna 2011 tajenku na korespondenčním lístku na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice. Soutěž je pro čtenáře od 17 let, prosíme uveďte svůj věk.

INZERCE

PRÁVIDLA OBJEDNÁVÁNÍ INZERCE

Inzerovat mohou soukromé osoby, živnostníci a firmy, mající svoji provozovnu ve dvacetikilometrovém pásmu okolo EDU. Cena inzerátu o velikosti 1/16 strany je 250 Kč vč. DPH, o velikosti 2/16 strany je 500 Kč vč. DPH.

Zájemce o inzerci zašle objednávku s uvedením názvu a sídla firmy, IČ, příp. DIČ buď mailem na adresu: jas@jas-hrotopovice.com nebo písemně na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotopovice. Obratem bude na adresu firmy zaslána faktura-daňový doklad na úhradu ceny inzerátu. Inzerát bude zveřejněn po uhrazení faktury.

Vydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.

Prodám byt 3+1

v osobním vlastnictví, v panelovém domě v Hrotopovicích, 2 NP, situovaný uprostřed, zatepleno, plastová okna, plynový turbokotel v záruce, zděné jádro, velký balkon po rekonstrukci, nízkonákladový. V případě zájmu mohu odprodat garáž v těsné blízkosti. **Tel. 602 541 162**

NABÍZÍM TESAŘSKÉ, KLEMPÍŘSKÉ A POKRÝVAČSKÉ PRÁCE

Nové krovy, rekonstrukce střech a půdní vestavby. Dále výroba přístřešků, pergol a různých výrobků ze dřeva dle přání zákazníka.

Nabízíme i zednické práce menšího rozsahu.

Práce provádíme včetně materiálu, možno i z materiálu zákazníka.

Cenová kalkulace zakázky zdarma.

Provádíme 3D pohled krovu na programu pro krovy.

Tesařství Miroš Drahomír, 675 57 Rouchovany 284

tel.: 774 655 839, e-mail: d.miros@seznam.cz

www.tesarstvimiros.w1.cz

optik FRIČ Optik Frič - Znojmo (Slepičí trh) / Mor. Budějovice Hrotopovice / www.opticky-svet.cz

- široký výběr **DIOPTRICKÝCH A SLUNEČNÍCH BRÝLÍ**
- **KONTAKTNÍ ČOČKY**
- **ZHOVOVNÍ BRÝLÍ na počkání (EXPRESS)**
- **MĚŘENÍ ZRAKU ZDARMA**
- **SERVIS K BRÝLÍM ZDARMA**
- **ZÁKAZNICKÉ SLEVY**

NYNÍ SLEVA 1000 Kč na brýlové obroučky

GANT D&G GUESS JOOP!

Sleva platí při nákupu jakékoli obroučky s brýlovými skly Shamir Glacier více o Shamir Glacier na www.opticky-svet.cz

Lesnictví a péče o stromy

Adamera s.r.o.

- riziková těžba
- odstranění pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním
- prodej dřevních štěpků
- péče o památné stromy
- bezpečnostní, zdravotní a redukční řezy na stromech
- bezpečnostní vazby v korunách stromů
- výsadba stromů na trvalé stanoviště
- stříhání živých plotů
- sečení trávy, práce s křovinořezem
- sečení přerostlých porostů - mulčování
- likvidace náletových dřevin a buřené postřiky

Višňové 187, 671 38
tel.: 606 532 184
e-mail: adamera.sro@seznam.cz

www.adamera.cz

PLOCHÉ STŘECHY HAVLÁT

Rodinné domy, garáže, terasy

- **IZOLACE PROTI VODĚ**
 - kvalitní materiály, záruka
 - životnost až 30 let
 - odborně provedená práce
- **NÁTĚRY STŘECH**

JIŘÍ HAVLÁT, ZAKŘANY 157
tel.: 548 535 243
603 767 908
www.havlat.vebnode.cz
IZOLATÉRSTVÍ

ŠTÍPANÉ PALIVOVÉ DŘEVO

www.drevonejlevneji.cz

kontakt:
723 646 130

Nábytek na míru

Karel STRAKA

- Kuchyňské linky na míru včetně el. spotřebičů
- Vestavěné skříně a posuvné dveře na míru
- Výroba a montáž obývacích stěn
- Výroba a montáž koupelnového nábytku
- Prodej a montáž elektrospotřebičů
- Renovace kuchyňských linek
- Pergoly, přístřešky, ploty a obklady

e-mail: straka.nabytek@seznam.cz
tel.: 733 543 916, www.kuchyne-straka.cz

PROTIKOROZNÍ NÁSTŘIK DUTIN A PODVOZKŮ

OPEL -
prodej použitých dílů

Došek Josef
Mohelno 282
Tel. 602 571 260

Dotace až 50%

Včelaři, využijte dotací na nákup medometů a ostatní včelařské techniky. Ukázka - medomet skladem. Nevíte jak a na co čerpat dotace? Možnost bezplatné konzultace. Tenkostěnný nástavkový úl/dno, tři nástavky, víko/1500 Kč, samostatný nástavek 300 Kč.

Včelařská farma a prodejna KURTIN
Ing. Kamil KURTIN
Račice 41, 675 55 Hrotopovice okres Třebíč
Tel. 737 363 489, www.vcelarstvikurtin.cz

NEPŘETRŽITÝ PRODEJ - prodejna je umístěna v suterénu rodinného domu, po telefonické domluvě Vás obsloužíme KDYKOLIV i ve večerních hodinách.

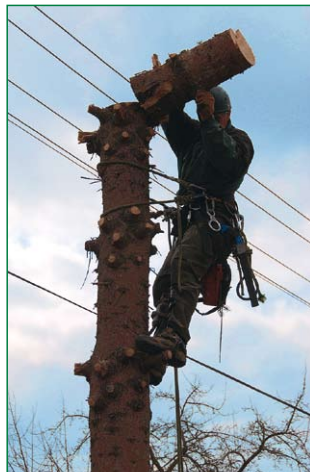
Kácení stromů v omezených prostorech

Zdravotní řezy vzrostlých stromů

Péče o památné stromy

mobil 608 717 245

Martin Uhlíř
Lipová 1315, Rosice
www.tree-climbing.cz

SOUTĚŽENÍ PRO ŠKOLÁKY

Milí školáci,

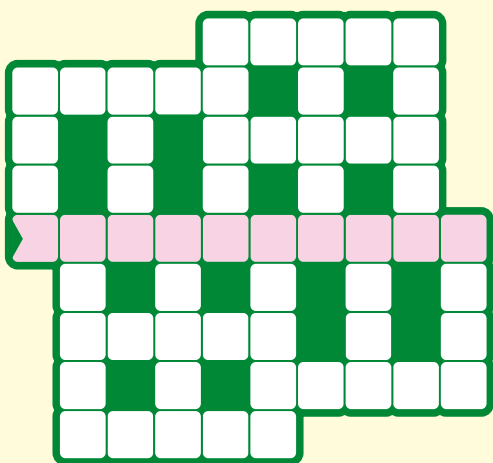
Zpravodaj vám přináší další soutěž, kterou pro vás tradičně připravilo brněnské vydavatelství KIRA. Věříme, že si najdete chvíli k luštění a pošlete nám své odpovědi. Ze správných odpovědí vylosujeme deset účastníků soutěže a pošleme jim ceny, které věnuje Jaderná elektrárna Dukovany. Do losování o ceny budou zařazeny ty odpovědi, v nichž budou správně vyřešeny alespoň tři úkoly. Odpovědi na **korespondenčním lístku** nebo **pohlednici** zasílejte do 15. dubna 2011 na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotopovice. Nezapomeňte připsat školu a třídu, do které chodíte.

Šťastnými výherci z minulého čísla, kterým jsme poslali bublifuk, klíčenku, pišťalku, propisku, blok a pexeso, jsou: **Martin Žaža z Miroslavi, Marie Langová z Vitonic, Vojtěch Sklenský z Vémyslic, Marie Vybíralová z Řeznovic, Roman Tříšťka z Pyšela, Vladimír Kačírek ze Sedlece, Oldřich Houška z Tavíkovice, Julie Částková z Jevišovic, Lukáš Fiala z Horních Dunajovic a Romana Krejčová z Biskupic.**

Všem blahopřejeme a těšíme se na správné odpovědi soutěží z tohoto čísla.

BLÍŽÍ SE

Po vepsání všech slov na správná místa v obrazci si přečtete v označených políčkách tajemku.

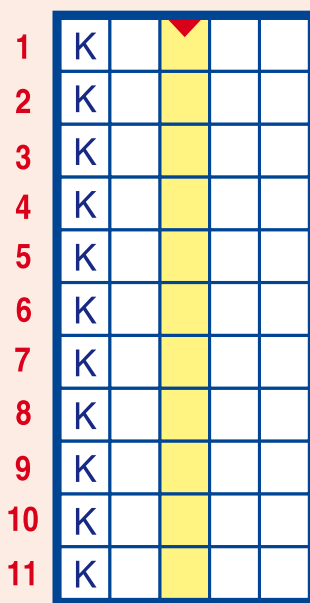
4písmenná: BRAV, ETNA, OVES, TMEL.

5písmenná: BYTNÁ, EGYPT, INTER, MILAN, NĚMEC, OLIVA, SALÁM, TORNA, VESTA, YETTI, ZÁSEK, ZEMAN.

10písmenná: TAJENKA.

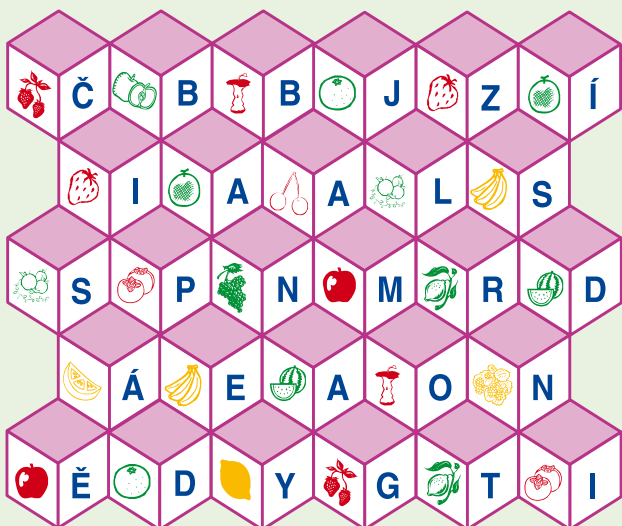
EXISTUJE?

Podle středověkých představ existovala látka, která byla schopna přeměnit jakýkoli kov na zlato. Říkalo se jí – jak, to si vyluštíte v **tajence**. Harry Potter vám pomůže s luštěním.

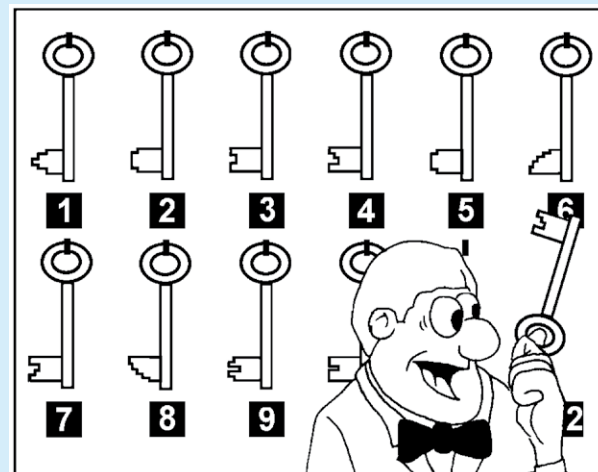
GÓLY

Vyškrtete kostky se stejnými obrázky. Na zbývajících si pak po řádcích přečtete tajemku. Tímto slovem fotbaloví fanoušci označují hezké góly, zároveň to může být chutná svačina.

V HOTELOVÉ RECEPCI

Zjistěte, od kterého pokoje má recepční v ruce duplikát.

PŘIPRAVILO VYDAVATELSTVÍ KIRA BRNO